

LÆSTUR INNI

Læstur inni

Samhljóðasambönd 2

ISBN 978-9979-0-2554-2

2003 © Kristín Steinsdóttir

2003 © teikningar Kristín Ragna Gunnarsdóttir

Ritstjóri: Sýlvía Guðmundsdóttir

Fagleg ráðgjöf: Þóra Kristinsdóttir

1. útgáfa 2003

Menntamálastofnun

Kópavogi

Útlit og umbrot: Námsgagnstofnun

Filmuvinnsla og prentun: Litróf ehf.

Læstur inni

Samhljóðasambönd 2

ISBN 978-9979-0-2554-2

2003 © Kristín Steinsdóttir

2003 © teikningar Kristín Ragna Gunnarsdóttir

Ritstjóri: Sýlvía Guðmundsdóttir

Fagleg ráðgjöf: Þóra Kristinsdóttir

1. útgáfa 2003

Menntamálastofnun

Kópavogi

Útlit og umbrot: Námsgagnstofnun

Filmuvinnsla og prentun: Litróf ehf.

Til kennara

Reynslan hefur sýnt að sum börn þarfnast skipulegrar þjálfunar í að lesa samhljóðasambönd í orðum til að þau nái góðri lestrarleikni. Tilgangur þessarar smábókar er tvíþættur, að vekja lestraráhuga og að þjálfva nemendur í að lesa orð með samhljóðasamböndum. Við gerð hennar er lögð áhersla á að velja orð með *st-*, *str-* og *strj-*. Flest orðin í textanum eru börnunum kunnug og lögð er áhersla á að myndefnið styðji vel við textann. Hér að neðan eru nokkrar ábendingar um notkun.

Forspá/umræður. Nemendur og kennari skoða bókina og ræða efni hennar út frá titli, kaflaheitum og myndum. Lögð er áhersla á að nota orðin sem koma fyrir í textanum.

Orðaforði. Orð, sem barnið skilur e.t.v. ekki, útskýrð. Dæmi: stama, stara, strjúka, stjúpi, stika, leistar, kústur, út og suður. Fundin samheiti og andheiti.

Hljóðgreining. Kennari segir orð, barnið hlustar eftir tilteknu samhljóðasambandi. Hvar er það í orðinu? Æskilegt er að nota fleiri orð en eru í textanum.

Orðalestur. Kennari skrifar samhljóðasambandsorðin á lítil spjöld og æfir nemendur í að lesa þau stök. Auðveldla má lesturinn með því að búa orðin í lesbúta. Dæmi: *sta-fur*. Sum börn þurfa e.t.v. æfingu í að lesa líka önnur orð í textanum, sjá orðakassa á bls. 16. Þar eru m.a. orð með tvöföldum samhljóða, samsett orð og orð með öðrum samhljóðasamböndum, þ. á m. *sk*-orð sem komin eru í bók 1.

Lestur. Sagan lesin. Vakin athygli á spurningunum neðst á hverri síðu sem eru ætlaðar til að skerpa athygli og auka lesskilning.

Ritun. Nemandi finnur orð í sögunni sem byrja á *st-*, *str-*, *strj-*, orð með *st* í og sem enda á *st*. Venjulega er nóg fyrir barnið að fást við eina opnu bókarinnar í senn. Orðin skrifar barnið í eigin bók og strikar t.d. undir samhljóðasambandið.

Úrvinnsla. Barnið velur *st*-orð til að myndskreyta, finnur *st*-orð sem eru ekki í bókinni og skrifar þau, merkir t.d. við sniðugasta orðið, leiðinleg orð, falleg, stutt, löng o.s.frv.

SMÁBÓK 2

SAMHLJÓÐASAMBÖND

Smábækur Menntamálastofnunar
eru ætlaðar börnum sem eru
að læra að lesa.

Úti að aka er þriðja bókin
af átta þar sem áhersla er
lögð á að æfa orð með
samhljóðasamböndum.

Í þessari bók eru sérstaklega
æfð orð með st, str og strj.

Kristín Steinsdóttir
er höfundur efnis.

Teikningar eru eftir
Kristínu Rögnu Gunnarsdóttur.

bestu
stamar
Stefán
Stína
stekkur
Ástu

Bestu vinir

– Vaskur er týndur! stamar Stefán.
Stína stekkur upp og starir á hann.

Vaskur og Gáski eru vinir
krakkanna í götunni.

– Förum til Óla, segir Stína.
Hún er að passa Ástu.

gisti
stynur
strýkur
gerðist
Stína
æst

Í bandi

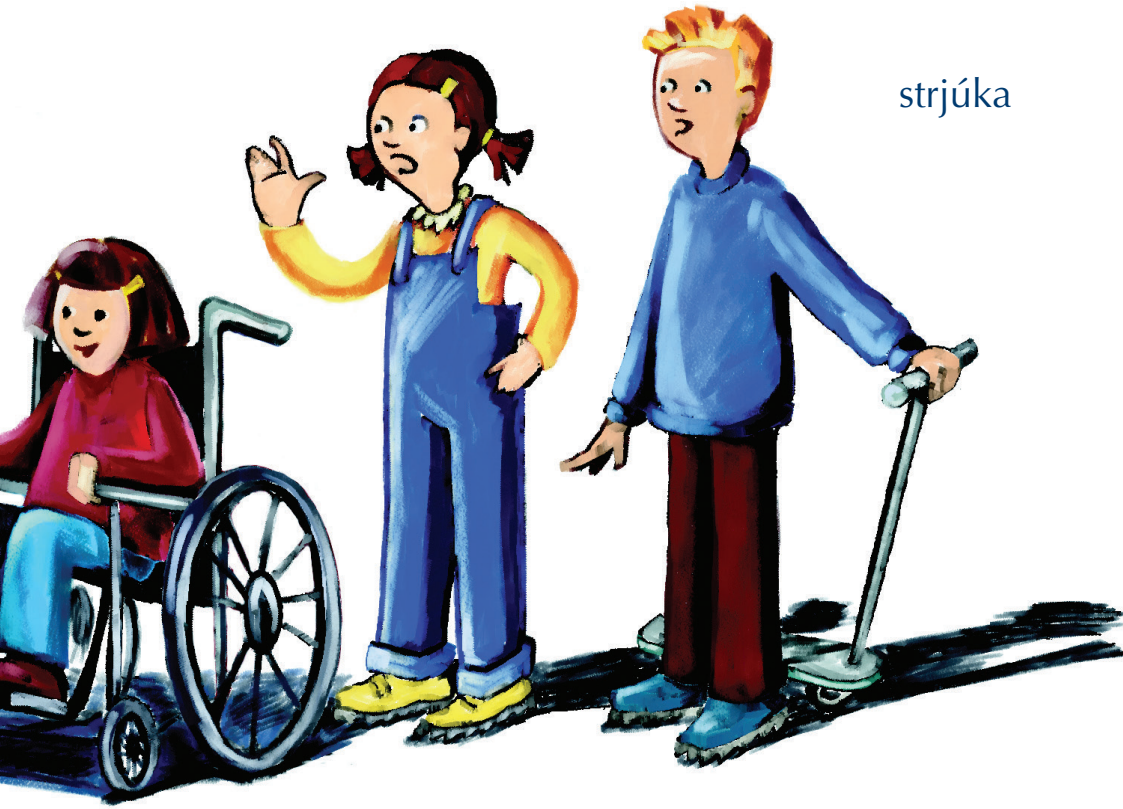
– Hvar ætli Vaskur gisti í nótt?
stynur Óli og strýkur Gáska.

Gáski er mjög dapur.

– Hvað gerðist? segir Stína æst.

strjúka

– Þegar enginn er heima eru
Vaskur og Gáski lokaðir inni,
segir Óli.

Þeir mega ekki strjúka
og fara aldrei út nema í bandi.

pósturinn
stökk
stamar

Pósturinn þekkir alla

– Þegar ég kom úr skólanum
var glugginn galopinn.

Gáski stökk á móti mér.
En Vaskur var horfinn!
stamar Óli.

– Fórstu til löggunnar?
segir Stína.

– Nei, en stjúpi minn fór,
segir Óli.

Stjúpi minn er póstur
og þekkir alla.

fórstu
stjúpi
póstur

strax
Stefán

Strax

Krakkarnir fara strax út að leita.

Það eru Stefán,
Rósa, Óskar og Dísa
og Óli með Gáska.

síðust
stikar
Ástu
hendast
tístir

Síðust stikar Stína með Ástu.

Þau fara út og suður,
hendast fram og aftur
og það tístir í Ástu.

strætó
Stella

Strætó

Póra í búiðinni hefur ekki séð Vask,
ekki heldur Skúlína
og ekki Stella sem keyrir strætó.

Gústi var uppi í stiga
að gera við strompinn.

Hann sá Vask
hlaupa vestur götuna.
Á eftir honum hljóp kona
sem var mjög æst.

Gústi
stiga
strompinn
vestur
æst

leistar
leistum
festi
stóð
Gústi
kústi
kastaði

Leistar

– Konan var í gulum leistum með langa festi um hálsinn. Og hárið stóð út í allar áttir, segir Gústi.

Hún veifaði kústi og kastaði honum á eftir Vaski.

Steinunn
osta-búðinni
stelpurnar
festi

– Steinunn í ostabúðinni!
hrópa stelpurnar.

Hún er alltaf með festi!
Og alltaf fúl!

póst-hús
strax
stað
Steinunnar
póst-húsið

Pósthús

Þau leggja strax af stað
heim til Steinunnar.

Við pósthúsið
byrjar Gáski að gelta.

stökk
fast
stoppa
stara

Gáski rífur í bandið
og tekur stökk til og frá
en Óli heldur fast.

Krakkarnir stoppa og stara.

stafur
birtist
læstur
strönd
braust

Stafur

Skúlína birtist með Vask í bandi.

– Vaskur var læstur inni
í skúr úti á strönd.
Ég heyrði galtið
og braust inn, segir hún.

stolt
stafnum
töfra-stafur
pasta
stofunni

Skúlína er stolt
og veifar stafnum sínum.

TÖFRASTÆUR!

Svo borða allir vinirnir pasta
í stofunni heima hjá Óla.

Hvað borða vinirnir hjá Óla?

Lestu og lærðu orðin!

krakkanna

glugginn

alltaf

passa

löggunnar

leggja

nótt

krakkarnir

þekkir

áttir

gal-opinn

póst-hús

osta-búðinni

töfra-stafur

hver

hverjir

hvað

hvar

hvert

mjög

fram

hlaupa

hljóp

hrópa

Vaskur

Gáski

Óskar

Skúlína

skúr

Til kennara

Reynslan hefur sýnt að sum börn þarfnast skipulegrar þjálfunar í að lesa samhljóðasambönd í orðum til að þau nái góðri lestrarleikni. Tilgangur þessarar smábókar er tvíþættur, að vekja lestraráhuga og að þjálfa nemendur í að lesa orð með samhljóðasamböndum. Við gerð hennar er lögð áhersla á að velja orð með *st-*, *str-* og *strj-*. Flest orðin í textanum eru börnunum kunnug og lögð er áhersla á að myndefnið styðji vel við textann. Hér að neðan eru nokkrar ábendingar um notkun.

Forspá/umræður. Nemendur og kennari skoða bókina og ræða efni hennar út frá titli, kaflaheitum og myndum. Lögð er áhersla á að nota orðin sem koma fyrir í textanum.

Orðaforði. Orð, sem barnið skilur e.t.v. ekki, útskýrð. Dæmi: stama, stara, strjúka, stjúpi, stika, leistar, kústur, út og suður. Fundin samheiti og andheiti.

Hljóðgreining. Kennari segir orð, barnið hlustar eftir tilteknu samhljóðasambandi. Hvar er það í orðinu? Æskilegt er að nota fleiri orð en eru í textanum.

Orðalestur. Kennari skrifar samhljóðasambandsorðin á lítil spjöld og æfir nemendur í að lesa þau stök. Auðvelda má lesturinn með því að búa orðin í lesbúta. Dæmi: *sta-fur*. Sum börn þurfa e.t.v. æfingu í að lesa líka önnur orð í textanum, sjá orðakassa á bls. 16. Þar eru m.a. orð með tvöföldum samhljóða, samsett orð og orð með öðrum samhljóðasamböndum, þ. á m. *sk*-orð sem komin eru í bók 1.

Lestur. Sagan lesin. Vakin athygli á spurningunum neðst á hverri síðu sem eru ætlaðar til að skerpa athygli og auka lesskilning.

Ritun. Nemandi finnur orð í sögunni sem byrja á *st-*, *str-*, *strj-*, orð með *st* í og sem enda á *st*. Venjulega er nóg fyrir barnið að fást við eina opnu bókarinnar í senn. Orðin skrifar barnið í eigin bók og strikar t.d. undir samhljóðasambandið.

Úrvinnsla. Barnið velur *st*-orð til að myndskreyta, finnur *st*-orð sem eru ekki í bókinni og skrifar þau, merkir t.d. við sniðugasta orðið, leiðinleg orð, falleg, stutt, löng o.s.frv.

SMÁBÓK 2

SAMHLJÓÐASAMBÖND

Smábækur Menntamálastofnunar
eru ætlaðar börnum sem eru
að læra að lesa.

Úti að aka er þriðja bókin
af átta þar sem áhersla er
lögð á að æfa orð með
samhljóðasamböndum.

Í þessari bók eru sérstaklega
æfð orð með st, str og strj.

Kristín Steinsdóttir
er höfundur efnis.

Teikningar eru eftir
Kristínu Rögnu Gunnarsdóttur.